

*Zalakaros Kistérség Többcélú Társulás
Szociális Alapellátó Központ*

8749 Zalakaros Zrínyi u 2

Tel.: 93/340-737

Ikt. Sz: 25-8 / 2011

Tárgy: Beszámoló a **Gyermekjóléti Szolgálat 2010 évi munkájáról.**

M i h á l d P o l g á r m e s t e r i H i v a t a l

M i h á l d , F ő u . 2 .

Tel.: 93/ 367-001

Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Képviselő Testület!

Zalakaros Kistérség Többcélú Társulás Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 2008. január 01- től működik.

2007. november 15.-én a települések Képviselőtestületeinek döntése alapján **került sor** Zalakaros Kistérség Többcélú Társulás Megállapodásának aláírására. Ennek keretében az Önkormányzatok **több cél** közös megvalósításában állapodtak meg.

A Társulás a Szociális Alapellátó Központ tekintetében **intézményfenntartó társulásként működik.**

Az Intézmény Zalakaros központtal

Balatonmagyaród

Kisrécse

Galambok

Miháld

Zalamerenye

Garabonc

Nagyrada

Zalasárszeg

Gelse

Orosztony

Zalaszabar

Kerecseny

Pat

Zalaszentjakab

Kilimán

Sand

Zalaújlak

településeken látta el a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás, Zalakaros és Zalamerenye településeken a Házi segítségnyújtás feladatait.

A tevékenység forrása:

Alap és kiegészítő normatív állami hozzájárulás, valamint szükség szerint az ellátott települések hozzájárulása, melyről az intézmény éves költségvetésének elfogadásakor a Társulási Tanács dönt.

Az intézmény működése 2010 évben a rendelkezésre álló forrásokból volt biztosítható, a települések részéről hozzájárulást nem igényelt. 2011 évben a költségvetés az intézmény működését a **települések külön hozzájárulása nélkül** biztosítja, abban az esetben, ha a 2011 február 14.-én elfogadott költségvetésben megjelenő kiadásoktól az intézménynek többlet kiadásai nem keletkeznek.

Demográfiai adatok:

A kistérség – a Szociális Alapellátó Központ ellátási területén - és a települések jellemzői:

A Szociális Alapellátó Központ illetékességi területéhez tartozó **18** település közül **2** községben 999 fő feletti a lakosság száma (Gelse, Galambok). **Egy** település- Zalakaros - lakosságszám az 1999 főt is meghaladja.

499 - 999 lakosság számú településből **6**, míg 299 - 499 közti lakosságszámú településből **2** addig 99 - 299 lakosúból **7** település van.

2009. 01. 01. statisztikai adatok alapján:

18 település lakosságának száma: 10.649 fő,
0-18 éves korú gyermek létszáma: 1.855 fő

MIHÁLD

2009.01.01	2009.01.01	2009.01.01	2009.01.01	2009.01.01	2009.01.01
település lakosságszáma	0-2	3-5	6-13	14-17	0-17 korosztály ÖSSZESEN
852	22	23	66	44	155

A Kistérség apró falvas település szerkezete, a települések eltérő infrastrukturális jellemzői, a lakosság kor szerinti megoszlása, az intézmény működésére és a szolgáltatások megszervezésére jelentős hatást gyakorolnak.

Az ellátási területen élő családok nagy része szegénységgel küzd. Rendszeres jövedelem hiányában életkörülményeik jelentősen romlanak, a munkaerő-piac szempontjából a falvakból való bejárás nagyon komoly hátrányt jelent. A távolság, az elszigetelődés és az általános információhiány, valamint az alacsony képzettségi szint miatt már maga a munkahelykeresés is problémás. A munkahely nélküli szülők kapcsolati tőkéje szegényebb és a sikeres szocializációhoz hiányzik a rendszeres munkával rendelkező felnőtt minta, ami a munkaerő-piacra történő beilleszkedés egyik alapvető feltétele lenne.

Az aprófalvas településeken hiányoznak, illetve távol vannak a kulturális, szabadidős és szórakozási lehetőségek, jellemzően szegényesek a társadalmi kapcsolatok. A gyermekekben nehezebben alakul ki az aktív társadalmi életre való igény, illetve gyengébb a kapcsolatteremtő készségük.

A Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait az **intézményvezető**, a gyermekjóléti szolgálat **szakmai vezető családgondozója** és **3 fő** családgondozó látja el. A családgondozók osztott munkakörben családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait végzik a törvényi előírás figyelembe vételével, / **1/ 2000 . SZCSM rendelet 31§(2)** bekezdése szerint társulásban történő ellátás esetén az egy főállású családgondozóra jutó települések száma a létszámelőírások figyelembevételével sem lehet több **ötnél**, illetve a **15/ 1998**

(IV.30.) NM rendelet szerint a családgondozó egy időben maximum 25 család és 45 gyermek esetében láthat el családgondozó feladatokat./.

Az intézmény költségvetése tanácsadó és jogász alkalmazását nem teszi lehetővé, ezeket a szolgáltatásokat közvetítéssel tudjuk megoldani. Szükség esetén a **Nevelési Tanácsadó**, illetve a „**Nép ügyvédje**” – ingyenes szolgáltatásokat tudjuk klienseinknek felajánlani.

A múlt évben a Kistérségi Társulás által benyújtott a Szociális Alapellátó Központ **„Infrastrukturális fejlesztés „** pályázatban elnyert támogatásból az Intézményben közel 33 millió Ft értékű beruházás történt. Ennek keretében az Intézmény székhelyén „Közösségi tér került kialakításra és két gépjármű beszerzésére került sor. A gépjárművek 2010 június 23.-ától üzemelnek. 2010 - ben a közfoglalkoztatás keretében 1 fő zalakárosi munkavállaló sofőr foglalkoztatására volt lehetőség. A gépkocsi vezető foglalkoztatása az intézmény költségvetésében kiadást nem jelentett, a településektől hozzájárulás nem igényelt, Zalakáros város a közfoglalkoztatás keretében alkalmazta. Ez évben a jogszabályi feltételek megváltozása miatt gépjárművezető alkalmazására nincs lehetőség.

Az elmúlt évben az Intézmény jelentős **átszervezésére** került sor. Egy **családgondozó tartós távolléte ideje alatti** helyettesítése / 6 hónap időtartamban a **Munkaügyi Központ** által biztosított 50% -os bér- és járulék támogatás igénybevételével / a Kistérség településén élő munkavállaló alkalmazásával vált biztosítottá.

2010 június 2.-án két kolléga munkaviszonya a munkavállalók kezdeményezésére közös megegyezéssel szűnt meg. Ezt követően minden esetben megfelelő szakképzettséggel rendelkező családgondozók felvételére került sor.

Az átszervezéshez kapcsolódóan módosításra került az intézmény **Szakmai Programja** és **Szervezeti Működési Szabályzata**, melyet a Társulás 2011. 02.14.-i ülésén fogadott el. A SZP és az SzMSz átdolgozása során az Intézmény folyamatosan együttműködött a zalaegerszegi és a szombathelyi Módszertani Központokkal. A jelenlegi Szakmai Program és SzMSz igazodik az átszervezés következtében szükségessé vált átalakításokhoz.

A családgondozók a felmerült problémák megoldása érdekében szükség szerint, a Jelzőrendszeri tagokkal az esetet folyamatosan megbeszélve végzik munkájukat. Az Intézmény által magvalósított programok megszervezésében, lebonyolításában a Családsegítő Központ és a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozói, a Családsegítő Központ családgondozói valamint a Házi segítségnyújtás szolgáltatás házi gondozói folyamatosan együttműködnek.

Az Intézményben dolgozó családgondozók – esethez, a probléma típusához, ismereteikhez igazodva, előre elkészített heti terv alapján végzik munkájukat. A heti tervtől eltérő időpontban történő családgondozásra, különösen indokolt esetben, írásban, vagy faxon megtett jelzést követően, az Intézményvezetővel történő előzetes egyeztetést után van lehetőség. Írásban megtett jelzést követően az Intézményvezető minden esetben a jelzett probléma indokoltságát, az Intézmény illetékességi területéhez tartozó települések érdekét és jogos igényét figyelembe véve hozza meg döntését, oly módon, hogy a feladat ellátása más településeknek hátrányt ne jelentsen, az Intézmény szolgáltatása a Kistérség 18 települése számára zavartalanul biztosított legyen.

A rendszeres, gyakori családgondozáson túl felmerülő indokolt igényeket a Ket. 46§.(5). Bekezdés szabályozásának megfelelően, „*A kapcsolattartási fejezetben biztosított telefonos,*

elektronikus úton történő előzetes egyeztetés lehetősége az idézés esetén is a hatóság rendelkezésére áll, ez azonban nem helyettesítheti a végzés formájában történő idézést.” – első sorban a családgondozó heti tervéhez, településen töltött idejéhez igazodva, munkájához kapcsolódó egyéb elfoglaltságainak /pl.: elhelyezési értekezleten, Bírósági Tárgyaláson való részvétel, stb./ figyelembe vételével kerüljenek megszervezésre. / Pl. védelemben vételi tárgyalás, védelemben vétel felülvizsgálata, jelzőrendszer tagjaival közös családgondozás stb./

A gyermekvédelmi rendszer

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét **pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások**, illetve gyermekvédelmi **szakellátások**, valamint a Gyvt-ben meghatározott **hatósági intézkedések** biztosítják.

A **pénzbeli ellátások** közül **a rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi támogatást a helyi önkormányzat biztosítja**, a *gyermektartásdíj megelőlegezését* és az *otthonteremtési támogatást* pedig a gyámhivatal állapítja meg.

A rendszeres és a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás **természetbeni ellátás** formájában is nyújtható, különösen a védelemben vett gyermek számára.

	2010	2010	2010
TELEPÜLÉS	VESZÉLYEZTETETT GYERMEKEK SZÁMA	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült / rgyk	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesült
MIHÁLD	17	82	0

A pénzbeli és természetben nyújtott gyermekvédelmi ellátások

A módosított Gyvt. szabályozza többek között a szociálisan hátrányos helyzetben levő gyermeket nevelő családok anyagi támogatását. **Célja a gyermekek családi környezetben történő ellátásának elősegítése, illetve a gyermekek családból történő kiemelésének megakadályozása, amely anyagi okok miatt következne be.**

E törvény, valamint a települési önkormányzat rendelete alapján a jogosult gyermekek részére az önkormányzatok rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt és rendkívüli gyermekvédelmi támogatást folyósít, valamint a törvényben meghatározott pénzbeli ellátásokat kiegészíthetik, továbbá más pénzbeli ellátásokat is megállapíthatnak.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások körébe tartozik a **gyermekjóléti szolgáltatás**, a *gyermekek napközbeni ellátása* (bölcsődei ellátás, családi napközi, házi gyermekfelügyelet) és a *gyermekek átmeneti gondozása* (helyettes szülő, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona).

A Gyermekjóléti Szolgálat olyan, a gyermek érdekeit és jogait védő, speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek eszközeivel a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve

családjából kiemelt gyermek visszahelyezését szolgálja, a Szociális Munkások Etikai Kódexben foglalt elvek betartása alapján.

A Gyermekjóléti Szolgálat – munkáját összehangolja a gyermekeket ellátó egészségügyi, oktatási- nevelési intézményekkel, illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

Folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét és veszélyeztetettségét.

Gyermekjóléti Szolgáltatás keretében végzett tevékenységünk számadatokkal 2010-es évben:

	Alapellátásba vett	Védelembe vett	Ideiglenesen elhelyezett	Átmeneti nevelt	Átmeneti gondozásba került /
CSALÁD	9	3	1	1	0
GYERMEK	23	7	1	1	0

A Gyvt. értelmében a **gyermekjóléti szolgálatok** a **gyermekjóléti alapellátások biztosításával** hozzájárulnak a gyermek testi, érzelmi, értelmi fejlődésének, jólétének, a **családban történő nevelésének elősegítéséhez**, a veszélyeztettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztettség megszüntetéséhez, a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez, valamint a kiemelt gyermek családjába való visszahelyezéséhez.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó **hatósági intézkedések** megoszlának a települési önkormányzat jegyzője és a gyámhivatal között. **A gyermekek védelembe vételével kapcsolatos hatáskört a jegyző látja el**; a családba-fogadás, az átmeneti és tartós nevelésbe vétel, nevelési felügyelet elrendelése, utógondozás, az utógondozói ellátás elrendelése pedig a gyámhivatal hatáskörébe tartozó feladat. Az ideiglenes hatályú elhelyezésre a jogszabályi feltételek fennállása esetén mindkét szervnek lehetősége van.

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló tv előírása szerint gyermekvédelmi rendszerhez **kapcsolódó feladatot** látnak el az egészségügyi szolgáltatást nyújtók (házi orvos, védőnői szolgálat); a családsegítő szolgálatok; a közoktatási intézmények; a rendőrség; az ügyészség; a bíróság; a menekülteket befogadó állomások; a társadalmi szervezetek, egyházak és alapítványok is.

A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztettség megelőzése és megszüntetése érdekében a gyermekvédelmi rendszerben közreműködő személyek, szolgáltatók, intézmények, hatóságok **kötelesek egymással együttműködni**, egymást kölcsönösen tájékoztatni.

A JELZŐRENDSZER TAGJAI

2) kötelesek

a) jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál,

b) hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is **élhet**.

Minden érintett szakembernek a gyermek problémájának felismerése mellett törekednie kell azok saját eszközökkel történő enyhítésére, vagy megszüntetésére. Amennyiben kompetenciáját meghaladó az eset, akkor írásban jelzi ezt a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

Az esetek dokumentálása érdekében a Gyvt. 17.§(1) bekezdésében felsorolt intézmények esetében az írásos jelzés elengedhetetlen, mely egyben felelősségvállalás is.

A Gyermekjóléti Szolgálat

a) kezdeményezi, szervezi és összehangolja a Gyvt. 17. §-ában meghatározott, valamint más érintett személyek és szervezetek részvételét az észlelő- és jelzőrendszerben,

b) felhívja a Gyvt. 17. §-ában meghatározott személyeket és szervezetet (a továbbiakban: a jelzőrendszer tagjai) jelzési kötelezettségük írásban - krízishelyzet esetén utólagosan - történő teljesítésére,

A Gyvt. 14. § (3) bekezdésének

a) pontjában meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés, valamint tevékenységük összehangolása érdekében, továbbá a Gyvt. 17. §-ának (5) bekezdése alapján a gyámhivatal kezdeményezésére a gyermekjóléti szolgálat esetmegbeszélést tart. Az esetmegbeszélésen elhangzottakról feljegyzést készít.

Az esetmegbeszélés történhet

a) lehetőség szerint a családot és a családdal foglalkozó szakembereket is bevonva, esetkonferencia, egy adott család ügyében tartott megbeszélés, keretében.

Illetve szokásos formája még az esetvezetés elősegítése céljából szervezett esetmegbeszélés a probléma megoldásában segítő szakemberek javaslatának, véleményének egyeztetésére, a gondozási folyamat elősegítése érdekében összehívott esetmegbeszélés.

b) a gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal megrendezésre kerülő szakmaközi megbeszélés keretében.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2010. évben fogadóórák, jelzőrendszeri ülések keretében tartotta a kapcsolatot a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer tagjaival, biztosítva ezzel az információáramlást és a hatékonyabb együttműködést.

Körjegyzésénként **6 alkalommal került Jelzőrendszeri megbeszélésre sor**, a Szakmai Program szerint meghatározott március, április, május, október, november, december hónapban. **2010 április, május, június** hónapban „**Iskolai agresszió,**” címmel a jelzőrendszer tagjai számára a zalaegerszegi Gyermekjóléti Módszertani Központ támogatásával **Szakmai Műhelysorozatot** indítottunk. Az előadók Matyovszky Márta Pszichológus, Bognár Tamás Pártfogó Felügyelő, illetve Dr. Rátkai Norbert zalakarosi Rendőr Őrs mb. űrs parancsnok helyettese volt.

A Gyermekjóléti Szolgálat családgondozói a Jelzőrendszer tagjainak bevonásával a felmerült igényeknek megfelelően szakmai előadásokat, tájékoztatókat tartottak, iskolai órákon / pl.: Miháld Iskola – Drog prevenciók előadás/ , illetve gyermekek és fiatalok számára /pl.: Kerecseny Önkormányzata, illetve Zalakaros Móra Ferenc Általános Iskola szülői értekezlet és osztályfőnöki óra keretében – Pártfogó Felügyelő bevonásával – szabálysértés, bűncselekmény, azok következményei/.

Gyermekjóléti Szolgálat alapszolgáltatásai:

Célja:

- A gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése
- A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése
- A gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése
- Védelembe vételhez kapcsolódó szolgáltatási feladatok ellátása
- A családból kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, illetve az utógondozással kapcsolatos feladatok ellátása

A **gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében** a Szolgálat a gyermek mindenképp felett álló érdekét figyelembe véve, jogait biztosítva végezte munkáját. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni, és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, gyermekvédelmi szakellátások, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A Szolgálat tevékenysége során a gyermek családban történő nevelkedése, veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében együttműködik a gyermekkel és a gyermeket gondozó családdal, a Jelzőrendszer tagjaival. Szolgáltatását a gyermek és családja élethelyzetéhez, igényéhez és szükségleteihez igazodva nyújtotta.

Tájékoztatta a település lakosságát a szolgálat működésének megkezdéséről, tevékenységének céljáról és tartalmáról, továbbá elérhetőségéről, valamint a szolgáltatás igénybevételének módjáról.

2010 évben az Intézmény három település Önkormányzatával működött együtt, mely 25 gyermeket érintett az első alkalommal járó óvodáztatási támogatás természetben nyújtásával kapcsolatban. A települési önkormányzat Jegyzője az első alkalommal járó óvodáztatási támogatás természetben történő nyújtásáról rendelkezik, akkor a támogatást a Szociális Alapellátó Központ közreműködésével biztosítja.

A 275/2008.(XI.21.) kormányrendelet az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításáról rendelkezik. A rendelet 8.§-a 2009. január 1-jei hatállyal 68/F-68/L §-sal egészíti ki a 149/1997.(IX.10.) kormányrendeletet (Gyer.), ezzel választ ad a korábban bevezetésre került óvodáztatási támogatás igénylésével, folyósításával kapcsolatban felmerülő gyakorlati kérdésekre. Tehát az 1997. évi XXXI. tv. (Gyvt.) 20/C§-a és a Gyer. 68/F-68/L §-i együtt adnak útmutatást a támogatás igénylése, a kérelem elbírálása, folyósítása során felmerülő kérdésekhez, jegyzői, óvodai, családgondozói feladatokhoz.

Kiemelt cél:

A természetben nyújtott óvodáztatási támogatás célja a gyermek rendszeres óvodába járásának segítése, hogy az érintett családokból származó gyermekek szocializációja minél korábbi életkorban elkezdődhessen. Formája különösen utcai ruha, utcai cipő, váltóruha, váltócipő, tisztasági csomag biztosítása.

A Szociális Alapellátó Központ megállapodást kötött az ellátási területén működő kiskereskedővel. A megállapodás rögzítette az óvodák igényeihez a gyermek méretéhez és neméhez igazodó / utcai ruha, utcai cipő, váltóruha, váltócipő, tisztasági csomag, stb./, 20.000 Ft értékű csomagok összeállítását és adott településre szállítását. Az együttműködési megállapodásban rögzítésre került, hogy az esetleges méret, illetve minőségi kifogásokat a kereskedő orvosolja.

A Szociális Alapellátó Központ vállalta, hogy az Óvodák igényeinek megfelelően a méret és nem szerint összeállított csomagokat az igény benyújtását követő 7 munkanapon belül - az Óvoda címére szállítja, vagy szállíttatja. A vállalkozó számlával számolt el az Önkormányzat

felé. A Szociális Alapellátó Központ a kereskedő által kiállított számlát a szállítás napján - a természetben folyósított egyösszegű 20.000 Ft felhasználásáról, a szülő által aláírt átvételi elismervényt csatolva - benyújtotta az Önkormányzat felé. A kiszállított csomagok átvételének igazolása után a kiszámlázott összeg a vállalkozónak kerül kifizetésre.

A Gyermekjóléti szolgálat: Tájékoztatta a gyermeket, illetve a szülőt / törvényes képviselőt/ azokról a jogokról, kötelezettségekről és igénybe vehető ellátásokról, amelyek hatással vannak a gyermek testi, lelki egészségének biztosítására, családban történő nevelkedésének elősegítésére. A támogatásokhoz, ellátásokhoz való hozzájutás érdekében segítséget nyújtott a gyermek vagy szülője / törvényes képviselője / kérelmének előterjesztéshez. Szükséges esetben kezdeményezte a támogatás, az ellátás megállapítását az Önkormányzatnál. Felkészítette a gyermeket, illetve szülőt (törvényes képviselőt) a támogatás célszerű felhasználására. Hivatalos ügyekben való közreműködés keretében segítséget nyújtott a gyermeknek, illetve szülőknél a hivatalos ügyek hatékony intézésében. Tájékoztatta a gyermeket, illetve a szülőt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről.

A veszélyeztetettség megelőzése érdekében

A Gyermekjóléti Szolgálat a **veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszert működtet**. A szociális munkások a törvényi szabályozásnak és a szakmai standardoknak megfelelően a Szociális Munkások Etikai Kódexében megfogalmazott elvek és értékek mentén rendszeresen jelzőrendszeri ülések, esetmegbeszélések és esetkonferenciák keretében együttműködtek a társszakmák szakembereivel. Fogadta a panaszával hozzá forduló gyermeket és szülőt, segítette problémája megoldásában. A családgyógyász munkája során, családtervezési, gyermeknevelési, egészségügyi, mentálhigiénés, káros szenvedélyek megelőzéséről, szükség esetén a szakellátáshoz való hozzájutás lehetőségéről nyújtott tájékoztatást.

Fogadta a jelzőrendszer részéről a gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos jelzést és a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tett a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve veszélyeztetettség megszüntetése érdekében. Segítette a területén működő oktatási – nevelési intézmények gyermekvédelmi feladatainak ellátását. A veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslatot tett, felkérésre környezettanulmányt készített.

A családgyógyász folyamatában konkrét feladatokat ellátó, felvállaló együttműködő szakemberek munkájának értékelésére, a családgyógyászati terv felülvizsgálatára, értékelésére a vonatkozó törvényi szabályozás értelmében szükség szerint került sor. Ennek fóruma az esetkonferencia, melyet a problémák típusához igazodva tartott a Gyermekjóléti Szolgálat.

Az esetmegbeszélés mellett a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetésének egyéb módját is alkalmazta az Intézmény, ilyen az egyéni – a probléma megoldásában érintett jelzőrendszeri taggal folytatott – esetkonzultáció, illetve az intézményen belüli esetvezetést segítő családgyógyászati esetkonzultáció, valamint az évente megrendezésre kerülő Települési tanácskozás.

A veszélyeztetettség megszüntetése érdekében

A Gyermekjóléti Szolgálat a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a Jelzőrendszeri tagokkal együttműködve családgyógyázást végez, melynek során a szakemberek saját személyiségükön, készségeiken és képességein, szakmai tudásán keresztül segítik a családok problémáinak megoldását. A szociális munkások életvezetési, gyermeknevelési tanácsadást, mentális támogatást, tudnak felajánlani. A családgyógyászati szervezési, gyógyászati és szolgáltatási feladatokat lát el.

Amennyiben a veszélyeztetettség alapellátás igénybe vétele mellett nem szüntethető meg, a családgondozó a Jelzőrendszeri tagok tapasztalatait figyelembe véve javaslatot tesz a védelembé vételre. A védelembé vétel során a jegyző családgondozót rendelt ki a gyermekek mellé, aki egyéni gondozási-nevelési tervet készített a családnak, és a szakemberek bevonásával. A védelembé vétel felülvizsgálatát évente, illetve szükség szerint kezdeményezte a kirendelt családgondozó.

A Gyermekjóléti Szolgálat családgondozóinak feladata, hogy az átmeneti nevelésben lévő gyermekek családjait családgondozás segítségével felkészítse a gyermek családba történő visszahelyezésére. A családból kiemelt gyermek visszahelyezését segítő családgondozást a családgondozó a Gyámhivatal határozatában rögzített, egyéni elhelyezési és gondozási-nevelési terv alapján teljesítette. Együttműködött a Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálattal. Támogatta a szülőt a nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában, a gyermekkel való kapcsolat helyre állításában és folyamatos fenntartásában. A családgondozó rendszeres családgondozás alkalmával támogatta a szülő életvitelének és életmódjának megváltoztatását. Szükség szerint bővítette a szülők nevelési, gondozási, háztartásszervezési ismereteit. Javaslatot tett a Gyámhivatal felé a kapcsolattartás formájának és módjának megváltoztatására, ha a szülők körülményeiben életvitelében beállt változás azt indokoltá tette.

A Gyermekjóléti Szolgálat szervezési feladatok felvállalásával közreműködött a családok lakáskörülményeinek rendezésében, lakás felszerelésének és berendezésének elfogadhatóvá tételében. A szociális ügyintézővel együttműködve a családgondozó segítséget nyújtott a szülőknek szociális és egyéb ellátások igényléséhez, ügyeik intézéséhez. A Gyermekjóléti Szolgálat együttműködött társadalmi szervezetekkel /Vöröskereszt, Máltai Szeretetszolgálat, önkéntesek/ és adományokat fogadott el, melyeket a rászoruló családokhoz juttatott el.

A Gyermekjóléti Szolgálat a gyámhivatal határozata alapján ellátta az átmeneti nevelésből családjába visszahelyezett gyermekek utógondozását. A településen utógondozott gyermek nem volt.

Gyermekek, családok átmeneti gondozása

A *helyettes szülői hálózat* létrehozásának kérdésével a Szolgálat foglalkozott. A Gyermekjóléti Szolgálat folyamatosan figyelemmel kíséri a felmerült igényeket és szükség esetén jelzéssel él az önkormányzat felé a hálózat kiépítésével kapcsolatosan.

A *Családok Átmeneti Otthonát* (férőhelyszám: 40) az önkormányzattal kötött ellátási szerződés értelmében a Magyar Vöröskereszt Zala Megyei Szervezete működteti.

Védelembé vétel:

Gyermekvédelmi hatósági intézkedés megtételére akkor van szükség, ha az alapellátás nem vezet eredményre, vagy attól eredmény nem várható. Különösen a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén, illetve akkor kell eljárást kezdeményezni, ha a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartást tanúsít.

A települési önkormányzat jegyzője a gyermeket **védelembé veszi**, ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítségével a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható. A védelembé vétel iránti eljárás indulhat a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével, továbbá

- a szabálysértési hatóság értesítése alapján (a szabálysértést elkövető fiataalkorú esetén)
- a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján (a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermek esetén)
- a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján (a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiataalkorú esetén)
- **a Gyvtv. 17. §-ában meghatározott szervek, személyek, intézmények jelzésére,**
- a szülő kezdeményezésére

A védelembe vétel **éves felülvizsgálatára** irányuló eljárások során 3 család 7 gyermek esetén került sor a védelembe vétel **fenntartására**.

Továbbra is a veszélyeztető tényezők között a leggyakoribb az anyagi veszélyeztetettség, azonban ez soha nem egyedül jelenik meg.

2010-ben 3 család 7 gyermek állt védelembe vétel alatt.

A védelembe vételtől akkor várható eredmény, ha a veszélyeztetett kiskorú, valamint szülei együttműködnek a hatósággal, illetve a jelzőrendszer tagjaival, hiszen a veszélyeztető tényezők megjelenése általában egy intő jel, amely segítséggel orvosolható. A gyermekvédelmi feladatokat ellátó szervek, személyek és a hatóság feladata, hogy támogassa a gyermeket és a családot egy olyan válságban, amit maga megoldani nem tud, és amelynek kialakulásáért felelősség nem csak őt terheli.

2010. december 31-én a településen 7 védelembe vett gyermek van.

Ideiglenes hatályú elhelyezés:

Az **ideiglenes hatályú elhelyezés** szükségessége akkor merül fel, ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges. A jegyző mellett a gyámhivatal, a határőrség, a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága jogosult a gyermeket ideiglenesen a gyermeket a nevelésre alkalmas és azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, személynél, nevelőszülőnél, vagy erre a célra kijelölt gyermekotthonban elhelyezni. Az illetékes gyámhivatal 30 napon belül megszünteti az elhelyezést, vagy elrendeli a gyermek átmeneti vagy tartós nevelésbe vételét, vagy 60 napon belül pert indít.

2010-ben **1** gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére került sor súlyos veszélyeztetettség megszüntetése érdekében.

A **15/1998. (IV. 30.) NM rendelet** a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló jogszabály **15. § (7) bekezdés szerint** „A gyermekjóléti szolgálat minden év **március 31-ig** tanácskozást szervez, amelyen

a) a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve átfogóan értékeli a jelzőrendszer éves működését,

b) áttekintik a település gyermekjóléti alapellátásának valamennyi formáját, és szükség szerint javaslatot tesznek működésük javítására.

(8) A (7) bekezdés szerinti tanácskozásra meg kell hívni

a) a települési önkormányzat polgármesterét, illetve a képviselő-testület tagját (tagjait), vagy a jegyzőt,

b) a gyermekjóléti alapellátást nyújtó szolgáltatások fenntartóit,

- c) a településen gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátást biztosító intézmények képviselőit,
- d) a jelzőrendszer tagjainak képviselőit,
- e) a gyámhatóság munkatársait,
- f) a településen működő gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltató képviselőjét,
- g) a fiatalok pártfogó felügyelőjét,
- h) a megyei gyámhivatalban működő gyermek- és ifjúságvédelmi koordinátort.

Az elmúlt évben a Települési Tanácskozásra március 23.-án Zalakaroson került sor. Ez évben két település kivételével 16 településen tartunk Tanácskozást.

Települési tanácskozás:

A települési önkormányzat képviselő testületének a gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszer áttekintése céljából évente átfogó értékelést kell készítenie. Melynek alapja a gyermekjóléti szolgálat által szervezett éves tanácskozás.

A települési tanácskozás célja: az adott településen a gyermekjóléti, gyermekvédelmi szakemberek saját tevékenységüket bemutatva segítik a település gyermekvédelmi rendszerének egységes áttekintését. Értékelik éves munkájukat, beszámolnak arról, hogy milyen feladatokat oldottak meg. Egymás értékelését meghallgatva közös stratégiát dolgoznak ki a feladatok színvonalasabb biztosítása, az ellátások bővítése érdekében.

A Szociális Alapellátó Központ A Kistérségi Ifjúsági Konceptió kidolgozása során felmerült javaslatokat, valamint a Jelzőrendszer tagjainak véleményét figyelembe véve, a következő javaslatokat fogalmazta meg:

Egészségmegőrzés:

- Meg kell őrizni az egészségügyi alapellátás jelenlegi színvonalát, nagyobb súlyt kell fektetni az egészségmegőrző és megelőző programokra, szűrővizsgálatokra.
- Fel kell mérni a fiatalok alkohol, drog stb. veszélyeztetettségi helyzetét, melynek ismeretében intézkedési tervet kell kidolgozni.
- Az egészségügyben dolgozók vállaljanak nagyobb szerepet az ifjúság egészségmegőrzésében, felvilágosításában.

Közművelődés

o Fontos feladat az ifjúság művelődés iránti igényeinek, folyamatainak feltárása, fejlesztése. A szabadidő hasznos eltöltéséhez továbbra is lehetőségek biztosítása művészeti közösségek fenntartásával, szakmai háttér biztosításával.

o Az ifjúság érdeklődésének megfelelő klubok, tanfolyamok működéséhez, szervezéséhez megfelelő lehetőséget kell biztosítani a Közösségi Házakban.

o Az ismeretterjesztés területén az ifjúság érdeklődésének, problémafelvetésüknek megfelelő előadásokkal segítse a közművelődési intézmény a tájékoztatást. Többféle vetélkedővel, versennyel segítse az egyéni megmérettetést és kibontakoztatást.

o A közművelődés intézménye segítse elő a fiatalok igényeihez, életkori sajátosságukhoz, sokrétű gondolatiságukhoz igazodó programok szervezését, melyek a kultúra alapértékeit hordozzák.

· Meg kell ismertetni a fiatalokkal a helyi társadalom értékeit, hagyományait és az európai kultúrában elfoglalt helyünket. Törekedni kell arra, hogy bevonjuk a fiatalokat az ünnepi lét kultúrájának ápolásába, a települések ünnepi rendezvények programjainak megvalósításába.

- A gyorsan fejlődő informatikai társadalomban való eligazodást, az ifjúság tanulását, szakmai fejlődését segítsék az Önkormányzatok folyamatosan bővülő informatikai szolgáltatásokkal.
- Cél az, hogy az itt felnövekvő nemzedék a kultúrán keresztül is kötődjön településéhez, a művelődés és szórakozás lehetőségei pedig segítsék felnőtté válását, emberi kiteljesedését.

Az iskolákkal, a településeken élő művészekkel, hobby-művészekkel kell kapcsolatot felvenni. A gyerekek számára vonzó programokat, játszóházakat kell létrehozni. A fiatalok közül ki kell választani azokat a vezető egyéniségeket, akikre a gyerekek hallgatnak. Számukra a megfelelő képzések után olyan feladatokat lehet bízni. A diákönkormányzatokkal, ifjúsági szervezetekkel lehetőség szerint kapcsolatokat kell teremteni. A helyi kultúrházak alkalmasak arra, hogy különféle művészeti esteket lehessen megtartani. Az idehozott művészek produkcióitól kedvet kaphatnak a gyerekek nem pusztán az iskolai, hanem esetleg iskolán kívüli színjátszó körök létrehozásához, hagyományörző csoportok alakításához.

Sport

- Kiemelt figyelmet kell fordítani az ifjúság sportolási lehetőségeinek a biztosítására a meglévő lehetőségek jobb kihasználására.
- Források felkutatásával javítani és bővíteni szükséges a sportolás feltételrendszerét.

Közösségi színterek kialakítása

A fiatalok önszerveződése alapjaiban eltér a civil szerveződésektől. Különösen fontos, hogy közösségi terület saját maguk uralják, ahol nem kell saját viselkedési szabályaiktól jelentősen eltérni. Szükséges megfelelő közösségi tér kialakítása.

Generációknak tervezett változtatások

Szükséges:

Kistérségi szintű MUNKAHELY TEREMTÉSI, VÁLLALKOZÁS FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ KIDOLGOZÁSA.

Javaslat:

- Szükségesnek tartjuk kezdő, új vállalkozások beindítását, a meglévő vállalkozások élénkítését.

Lehetőség:

Az Önkormányzatok segítségével helyi igények felmérése / Képviselő testület, lakosság bevonása, - előző évek tendenciájának kimutatása, vállalkozói-, iparüzési adó mértékének változása 2000-2010 között./

- A települések felméréseire és igényére alapozva Kistérségi szintű vállalkozás fejlesztési program kidolgozása. Önkormányzati és lakossági igény alapján, feltételezhetően jól működtethető szolgáltatások jegyzékének összeállítása.
Meglévő igényre alapozott vállalkozások Pl.: Mosoda
Varroda – lepedő, ágynemű, konyharuha, törölköző, fürdőköpeny stb.
Karbantartó vállalkozás,
Parkgondozás, zöldség, dísznövény, csemete kertészet, stb.

Asztalos, bútorgyártás stb.

Falusi Túrizmus

Szociális szférában: pl. Házi gyermekfelügyelet, Helyettes szülői hálózat kiépítése, stb.

/ Hiány: Kistérségi szintű Szociális Szolgáltatás Szervezési Konceptió./

A falvakban olyan intézmények, /iskolák, óvodák, idősök otthona,/ amely a háztáji gazdaságokban tenyésztett állatokat, megtermelt növényeket az étkeztetés során fel tudják használni. Illetve a térségben maradt egyedülálló idősök is szívesebben vásárolnak olyan termékeket, amely a környékből származnak. A gyermekek, idősök egészségesebb táplálékhoz jutnának. Az optimális termesztéshez, tenyésztéshez a közeli agrártudományi intézmények (Georgikon, Kaposvári egyetem) és a falugazdász is segítséget tud nyújtani. Létre lehet hozni a közeli városokban szociális bolthálózati tagokat, mely a környékbeli falusi kistermelőkkel kötne szerződést. Így munkahely teremtése, a szegény családok önellátása, a munkahelyi norma elsajátítását, a társadalmi integrációt és a térség gazdasági fejlődését vonná maga után. Ez persze aprólékos tervezet kidolgozását teszi szükségessé a településeken és a kistérségben.

MUNKAHELY TEREMTÉSI VÁLLALKOZÁS FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

elkészítésének

ELŐNYE:

- A koncepció kidolgozása során a települések közötti együttműködés erősítése.
- Kistérségi ellátásban együttgondolkodás.
- A fiatalok pályaválasztásában iránymutatás. Jövő tervezése.
- Hiány szakmák tanulásának ösztönzése.
- Meglévő képzettségű szakemberek megtartása.
- Gyakornoki Program kidolgozása. / Közép és felsőfokú képzést végző iskolák bevonásával. Működő vállalkozások érdekelté tétele gyakornokok alkalmazására.
- Vállalkozók képzésének beindítása. / Képző intézmények bevonása: javaslat a megkereshető személyre: Horváth Miklós, a Társadalmi Egyesülések Zala Megyei Szövetsége ügyvezetője

Támogatási rendszer kidolgozása. / Ötlet, TŐKE, kockázat csökkentése/

Ötlet ajánlat kidolgozása.

Tőke – igénybe vehető kedvezmény rendszerének feltárása. / épület, ingatlan /.

Az Önkormányzat tulajdonában lehetnek olyan ingatlanok, melyek működtetését, fenntartását önmaga nem képes finanszírozni. Az Önkormányzat kedvezményes bérleti szerződés kidolgozásával a vállalkozás megindításához jelentős segítséget nyújthat.

Zalakaros, 2011. március 31.

Tisztelettel:

Martonné Hanyi Judit
Intézményvezető